APRENE
ESTABLIMENT D'ENSENHAMENT
SUPERIOR OCCITAN

VADEMECUM
DELS CALANDRINS EN
APRENE1

APRENE
ESTABLIMENT D'ENSENHAMENT SUPERIOR OCCITAN

Ensenhador

Benvenguda a l'establiment *APRENE* !....................................4
Introduccion...5
Ara, sès un(a) calandrin(a)...6
L'annada APRENE1...7
Al cap de l'annada APRENE1...9
Abaudiment..10
Descripcion...10
Precaucions particularas...10
Debanament d'un modul : encastre, dralhas e proposicions.......................11
Lo quasèrn de bòrd, lo quasèrn caminaire, lo portfolio de l'ENT Estelum......13
Quasèrn de bòrd...13
Quasèrn caminaire...14
NAS Estelum...15
A prepaus de l'escritura..16
FOAD : de trabalh cooperatiu a distància.......................................17
Trabalh personal en estagi e a l'ostal...20
De trabalh personal...20
Lectura...20
Escritura...20
De produccions en còla..20
Expausats...20
Mòstras...20
Enquèstas...20
Jornal de la còla en APRENE1...20
Ton estatut de calandrin(a) en APRENE1...21
La validacion de l'annada d 'APRENE1....................................22
Avaloracion de ton trabalh per APRENE..22
Avaloracion del trabalh en classa..22
Avaloracion per PORTFOLIO...22
Validacion de l'annada tota...24
Calandreta : un movement associatiu......................................25
Una escòla per deman !..26
Las federacions regionalas Calandreta...27
Las escòlas Calandreta..27
Lo calandrin en APRENE1 es actor de sa formacion................28
Aprigondir, afortir e assolidar las tieunas competéncias en occitan............28
S'afortir dins las quatre competéncias de basa en occitan.......................28
Tastar de la lingüistica generala...28
Mestrejar los concèptes de basa del bilingüisme al nivèl professional...........28
Aprigondir, afortir e assolidar la tieuna cultura disciplinària................28
S'afortir dins totas las disciplinas ensenhadas a l'escòla primària.............28
T'assabentar de la metodologia didactica.......................................29
T'assabentar de la profession de regent e de la pedagogia a Calandreta pels diferents cicles 30
Anar al rencontre del movement Calandreta dins sa diversitat...................31

Per Calandreta, qu'es çò essencial ?.....32
La lenga primièr !.....32
Un biais professional per ensenhar.....32
L'esperit de còla e lo biais per s'associar amb los autres.....32
La classa : un luòc de vida segur e agradiu pels calandrons.....33
L'adulte ensenhaire e los calandrons.....33
Una relacion viva del calandrin cap al paissèl.....34
Dispositiu de validacion de l'annada APRENE2.....36
Lo cursus d'un calandrin.....37
Calandrin(a) de primièra annada : APRENE1.....37
Regent(a) APRENE2.....37
Master ISLRF / INSPE CORTE (2021-2022).....37
Calandrin(a) PEE (Professor(a)s de las escòlas estagiaris).....37
Lo cursus d'un calandron.....40
Cicle 1, objectiu màger: PARLAR!.....40
Cicle 2, objectiu màger: LEGIR !.....41
Cicle 3, objectiu màger : ESCRIURE !.....41
Acabada.....43

Maj 07/2021

APRENE
ESTABLIMENT D'ENSENHAMENT SUPERIOR OCCITAN

Benvenguda a l'establiment *APRENE* !

Aqueste document, que lo sonam « vademecum dels *APRENE1*», es una aisina per ajudar. Per assabentar tanben.

I se tròban d'informacions tant a prepaus de la formacion iniciala dels regents de Calandreta, de l'annada d'*APRENE1* en particular, coma del movement associatiu de las escòlas Calandreta en general.

Lo vademecum es de consultar regularament pendent l'annada tota. L'avançada dins la formacion iniciala vendrà esclairir e afinar d'unes ponches.

Los responsables associatius,
la còla dels paissèls ajudaires e lo personal de l'establiment APRENE
te desiran una formacion APRENE1 agradiva e fruchosa !

Introduccion

Sès a començar la formacion iniciala per venir un regent, professor d'escòla en Calandreta. Te benastrugam de la causida e de la tieuna capitada a la jurada d'intrada a APRENE. Arribas a Calandreta e i tròbas d'escòlas e de classas que d'autres an fòrça obrat per las alestir.

Es l'associacion de l'energia e de la volontat de mond benevòls e de salariats de Calandreta qu'a bastit la ret d'escòlas e de classas que t'aculhís. An inventat un concèpte novèl d'escòla. An impausat lo nom de Calandreta dins la societat. Son los benevòls associatius qu'an obtengut l'acòrdi de l'Estat per la reconeissença d'un estatut vertadièr de regent. E son eles que gerisson las escòlas ont trabalharàs, d'avenidor. Benevòls associatius e regents partejan lo meteis projècte.
Es aquò que sonam **« S'associar per far escòla »**.

Far de regent en Calandreta, es quicòm mai que non pas far l'ensenhaire dins una escòla publica o privada confessionala.
Perqué?
Una Calandreta es una escòla associativa qu'a per objectiu de donar mai de competéncias als mainatges :
Dins una escòla « classica » publica o privada confessionala, a l'intrar al collègi, un mainatge sap parlar francés, e sap un fum de causas de tota mena... en francés. Aurà agut una iniciacion a una lenga dicha « estrangièra o regionala » (en realitat mai que mai l'anglés), mas la sauprà pas parlar, aquela segonda lenga.
A Calandreta, quand intran al collègi, los calandrons sabon tot çò que los autres sabon en francés, mas en mai d'aquò pòdon parlar e escriure en occitan. Auràn tanben una dobertura a las lengas mercés lo programa *Familhas de Lengas*.

Mas per n'aprene mai que los autres, an las meteissas annadas escolaras e de salas de classa pas mai bèlas o pas pus equipadas. Temps e espaci escolars son meteisses. Cossí se fa la diferéncia? ... Ne parlarem en formacion.

Tre ara, doas idèas claus a prepaus de Calandreta :
1 - Dins una escòla Calandreta, los mainatges aprenon l'occitan e subretot aprenon en occitan.
2 - Dins una escòla Calandreta, los adultes fan fisança als mainatges. Los regents jutjan pas los calandrons, los ajudan.

Ara, sès un(a) calandrin(a)

La federacion regionala comandèt a l'establiment d'ensenhament superior APRENE de te balhar una primièra annada de formacion iniciala de regent de Calandreta e, al cap, d'avalorar çò que tenes d'aprés. Per aquò far, aquela federacion fisa a l'establiment APRENE la tòca de planejar ton trabalh de l'annada. Mas, coma cada calandrin de l'establiment APRENE, **demòras en ligam sarrat amb la federacion regionala que t'encarra** per tot çò que se passa en defòra d'APRENE .

A APRENE te direm un(a) **calandrin(a)**.[1]
La tòca d'APRENE ? T'ajudar.
T'ajudar per descobrir mai d'un exemple de çò que se pòt far e de çò que se pòt viure dins una escòla Calandreta.
T'ajudar per afortir la lenga occitana que pòdes produsir, orala e escricha, e trobar mejan de la transmetre.
T'ajudar per te trapar las competéncias tecnicas e teoricas necessàrias per enauçar tas practicas de classa, en tot téner compte de las exigéncias de Calandreta.

Alavetz, sès a entamenar lo camin per far de regenta o de regent. Vas endevenir un(a) professional(a) de la lenga occitana dintre lo movement associatiu Calandreta. Vas participar a l'espandiment de la lenga occitana.

Abans tot, sès dintrat dins un projècte professional.

En tant que professional de l'ensenhament e de la lenga nòstra, de parents te fisaràn çò qu'an de mai preciós : los mainatges ! Ton projècte professional te mena a un mestièr de responsabilitat. Alavetz lo tieu projècte, aquel de far de regent, es lo d'un adulte particularament responsable.
A l'establiment APRENE te demandarem de longa un comportament professional e responsable. Tot comença per l'assiduitat. E contunha per la ponctualitat, que son de competéncias indispensablas per un adulte responsable d'enfants. Arribar a l'ora, es la primièra marca de respècte cap als autres (e cap a tu primièr).
Concretament, pensaràs de t'inscriure en temps e en ora cada còp qu'o calga far, per exemple de manlevar e de tornar los libres de bibliotèca segon las proceduras previstas.
Esperam e desiram que prengas de responsabilitats dins la còla de ta promocion.
Te demandam tre ara de gausar prene la paraula davant lo grop e de trobar los mots per exprimir tant çò que va coma çò que va pas. Desiram que prepauses d'iniciativas e de melhorànças.

[1] Calandrin: neologisme de l'establiment ***APRENE*** que designa un estagiari en formacion iniciala de regent de Calandreta.

L'annada APRENE1

➡ *Far venir cada calandrin(a) al nivèl de competéncia Biaissut en occitan que correspond al nivèl B2[2] del CECRL*

➡ *Li far afortir sa practica pedagogica, dins la dralha del movement pedagogic Calandreta.[3]*

Per complir amb l'objectiu, cada calandrin(a) en APRENE1 viurà :

- ***3 moduls en classa.*** *Son d'estagis d'almens quatre setmanas cadun, lo (la) calandrin(a) es acompanhat per un paissèl o un baile[4]. Se fan* ***dins mantun cicle del primièr e del segond gra, dins tres establiments diferents.*** *I practicarà de preparacions de classa e de menadas de sesilhas o, se ne vira, de sequéncias. Participarà activament a las institucions de classa. Viurà de projèctes pedagogics. Al cap de cada modul, lo paissèl o lo baile emplenarà una grilha d'avaloracion.*
- ***13 estagis a l'establiment APRENE*** *ont escambiarà amb los autres a prepaus de çò qu'a viscut dins las classas, aprendrà las competéncias teoricas de basa del mestièr, produsirà cooperativament.*
- ***3 estagis*** **«Lenga e Culturas».**
- ***225 oras de Formacion Obèrta a Distància*** *per trabalhar individualament e cooperativament amb los autres a son portfolio, o per seguir de corses de lenga occitana.*
- ***2 setmanas d'abaudiment*** *dins la classa d'un paissèl ajudaire o acompanhaire.*
- ***7 setmanas de responsabilitat de classa acompanhada*** *ont començarà de tastar del mestièr en autonomia. I aurà* ***al mens doas visitas de paissèls ajudaires*** *que redigiràn un relat de visita a cada còp.*
- ***1 setmana d'estagi descobèrta*** *dins una escòla o una estructura occitana (entrepresa, associacion,...) L'objectiu d'aquela setmana serà definit en foncion dels besonhs o projèctes individuals.*
- ***2 acamps associatius almens*** *dins una escòla Calandreta, ont se presentarà al mond « en tant que calandrin(a)» e ont rescontrarà l'aspècte «escòla associativa». Lo president de l'associacion atestarà per escrich de sa participacion.*

Aital, al cap de l'annada d'APRENE1, cada calandrin(a) :

- *aurà viscut una annada rica d'occitan, almens, dins quatre escòlas Calandretas diferentas, mantuna setmana de vida de classa e d'escòla dins una amira professionala. Aurà tastat de la realitat del movement associatiu Calandreta. Serà passat dins los tres cicles de l'escòla.*
- *Sauprà pensar sa classa amb las aisinas e las institucions adaptadas, partejar amb de pars sa practica de classa, sas avançadas e sos dobtes, preparar la*

[2] Lo nivèl Cèrt C1 (nivèl definit dins lo Quadre Europèu Comun per las Lengas) es exigit per validar l'Aprene2.
[3] En referéncia a la Carta de las Calandretas adoptada lo 21 de mai de 2005 a Limós,
[4] Veire lo referencial baile, paissèl, paissèl ajudaire

classa (ficha menaira de sesilha, quasèrn de bòrd), far una leiçon en tot pausar un objectiu, avalorar los aquesits dels calandrons mercés un dispositiu d'avaloracion formativa, montar un emplec del temps de classa, organizar una sortida e alestir un projècte pedagogic.

- *Serà capable de portar la lenga occitana de longa, tant a l'oral coma a l'escrich, sens trantolar.*
- *Sauprà **contar, cantar** e **dançar** a son biais per transmetre aquelas activitats indispensablas en classa.*

Al cap de l'annada APRENE1

Es una annada per que vengas portaire(a) de la lenga occitana e del projècte pedagogic de Calandreta en tot prene ta part de l'accion comuna del movement associatiu per l'escòla en immersion en lenga nòstra.

Practicas naturalament e de longa **la lenga occitana** (de la forma dialectala de ton parçan), **tant a l'oral coma a l'escrich.** Sès assabentat(da) de mai d'un aspècte de la cultura occitana : cant, dança, teatre, literatura, poesia, gastronomia, toponimia... sès embiaissat(da) per transmetre tot aquò als mainatges.

Participas al movement associatiu Calandreta. Ne coneisses l'istòria tant coma las implantacions geograficas e lo foncionament institucional.

As **un viscut vertadièr de la practica de regent(a) dins cadun dels tres cicles en classa.** As experimentat la classa cooperativa amb las institucions de classa dins d'escòlas diferentas e dins cada cicle de l'ensenhament primari. N'analisas las tombadas pedagogicas.

Entendes e **mestrejas l'immersion lingüistica aboriva** amb los escalons de l'aqueriment de las doas lengas pels mainatges. **Pòdes explicar als parents los concèptes teorics de l'immersion** : deïxi, input, periòde critic, interferéncias e didactica contrastiva. As un argumentari pro bastit per detalhar çò que pòrta als calandrons lo banh lingüistic en occitan.

Sabes dire las progressions principalas de cada cicle, coneisses e sabes ont trobar los documents d'aplicacion dels programas oficials de l'ensenhament primari.

Sabes contar a d'adultes e a d'enfants. As aquesit un pichon repertòri d'istòrias e de contes, los sabes dire sens aver de besonh necessàriament d'un supòrt escrit.

Sabes cantar davant un grop de mainatges per li aprene una cançon, e far partejar en viu un cant sens aver besonh de supòrt audio.

Sabes dançar de danças collectivas e las aprene a la classa.

Abaudiment

Descripcion

L'abaudiment es previst pel calandrin APRENE1 coma un cabús dins la classa : avèm doas setmanas per, dins una mena d'urgéncia, li presentar la classa, e li balhar los elements necites per que pòsca remplaçar una setmana a la seguida.

Precaucions particularas

- *Caldrà sonhar los acamps de regulacion e d'escambi : regularitat, contengut. Es necite de ne far al mens un per setmana.*

- Normalament, ***lo paissèl ajudaire (o paissèl acompanhaire) prepara la primièra setmana de remplaçament****, a la seguida la plaça daissada al calandrin aumentarà, mas a la debuta la tòca es que passe lo mai possible dins las pesadas del PA.*

- *Demòran (lo PA e lo calandrin) en ligam sarrat cap a l'aprestança e al bilançar de la classa. Escambian de messatges electronics e se telefònan. Es important de definir amb lo calandrin çò que vos semblarà lo mai eficaç e lo mai adaptat al vòstre biais.*

- *Tot lo trabalh d'aprestança de la classa, d'observacion prigonda, e de bastison del quasèrn de bòrd serà mes entre parentèsis e reservat al paissèl qu'aculhirà la calandrina o lo calandrin a la seguida.*
Demandam pasmens al calandrin de profitar d'aquelas doas setmanas d'abaudiment e d'aqueles remplaçaments tot al long de l'an per notar a prepaus de la classa.
Tres aisinas son previstas per aviar aqueste caminament d'escritura.

Debanament d'un modul : encastre, dralhas e proposicions

Per que lo modul siá validable, cal que càpie 4 setmanas completas al mens per un estagi de 5 setmanas e 3 setmanas completas almens per un estagi de 4 setmanas. Las abséncias del Calandrin[5] devon èsser senhaladas a APRENE.

Temps del modul, lo calandrin, se l'a pas fait abans, se deu presentar al CA de l'escòla per i far una intervencion de 10 minutas (mai o mens), s'es possible acompanhat de son baile[6] o de son paissèl[7]. La tòca es de lo metre en contacte amb la vida associativa, e que i se presente al mond en tant qu'APRENE1. Presenta sa causida professionala e tanben la formacion començada. Seriá plan de mençonar la participacion activa dels regents a la formacion dels calandrins (bailes, paissèls, paissèls-ajudaires).

Lo baile o paissèl prepausa un moment de regulacion al calandrin per respondre a sas demandas e per li far part de sas remarcas. Aqueste moment se deu far fòra del temps de classa. La durada es a definir entre los dos, indicativament alentorn d'una mièja ora, un o dos còps per setmana. Es de considerar coma un moment institucional e securizat. Lo calandrin deu mostrar sas preparacions al baile o paissèl al mens un jorn abans son intervencion.

Lo calandrin remplaça lo paissèl lo dijòus de la quatrena o cinquena setmana del modul 1, pel primièr conselh de paissèls, e remplaça lo baile del modul 2 per la formacion bailes (los bailes del modul 3 pòdon participar a una partida en visio-conferéncia) .
Tota autra demanda excepcionala de remplaçament deu èsser senhalada a APRENE. Sul principi cal pas que siá la primièra setmana del modul e cal que lo remplaçament siá aprestat e bilançat amb lo calandrin.

Lo calandrin pica la tièra de las sesilhas menadas, e la balha al baile o paissèl per apondre a la grilha de validacion de modul. A la fin del modul, lo baile manda la grilha al paissèl e ne parlan. I a de plaça per aqueste escambi dins lo quadre « debanament general ». Clava puèi la grilha, la mòstra e la comenta al calandrin.

---

[5] o calandrina
[6] lo o la baile
[7] o paissèla

Atencion : *lo descopatge de las setmanas que seguís es indicatiu. L'organizacion del debanament del modul depend del cicle, de l'avançada dins l'annada... Cada baile / paissèl lo pòt adobar a son biais.*

N° de setmana	
1	*Observacion de la classa. Relevat de las donadas de la classa : plan, planejament, tièras... Recampament de documents per la compreneson del foncionar de la classa. Escambis amb lo baile o paissèl a prepaus de las preparacions per las intervencions de la setmana venenta : ont se parla de preparacion escricha de la classa. Aquel periòde d'observacion es tanben un moment d'integracion a la vida de la classa que demanda una participacion activa.*
2-3-4	*Seguida de l'observacion. Intervencion del calandrin en classa. Lo baile o paissèl demòra dins la classa. Lo calandrin prepara de fichas menairas que balha a l'avança al baile o al paissèl. Escambis, correccion e retorn critic. Discutida a prepaus del quasèrn de bòrd del temps dels acamps de regulacion. Lo calandrin pòt remplaçar una jornada lo baile per li permetre d'anar a la formacion bailes. Cap a la fin lo baile o paissèl demòra dins la classa en tot daissar lo calandrin intervenir de mai en mai, siá amb de pichòts grops, siá amb lo grand grop. Li fisa un moment institucional de menar o de far menar per un calandron. Li dona un retorn critic d'aquò. Lo calandrin pòt remplaçar una jornada lo baile o paissèl (per una formacion o un conselh de paissèls).*
5	*Lo calandrin pica la tièra de las sesilhas menadas, e la balha al baile o paissèl per apondre a la grilha de validacion de modul. A la fin del modul lo baile manda la grilha al paissèl e ne parlan. Lo baile marca tanben las oras o las mièja-jornadas d'absséncias. Manda electronicament la grilha a APRENE e al paissèl.*

Lo quasèrn de bòrd, lo quasèrn caminaire, lo portfolio de l'ENT Estelum

Quasèrn de bòrd

Es una aisina professionala que seguís lo calandrin dins los tres moduls e pels remplaçaments. Es complementari del quasèrn caminaire.

Contengut :

- *los documents necites per preparar la classa que demanda al paissèl e als bailes :*
  - *Fichas menairas institucions,*
  - *Emplec del temps,*
  - *Progressions, programacions,*
  - *Afichatges obligatòris e pròpris a la classa...*
- *sas observacions en classa (presa de nòtas)*
  - *Nivèl de classa, tièra dels mainatges...*
  - *Organizacion espaciala (se pòt demandar l'autorisacion del prene de fotografias)*
  - *Organizacion de la còla pedagogica (conselh dels regents)*
  - *Material escolar dels mainatges : trabalhan amb qué ? quasèrn, classador....*
  - *Material dels regent : cossí prepara ? Ont ?*
  - *Las produccions dels mainatges : individualas o collectivas. Cossí son valorizadas ?*
  - *Los afichatges.*
  - *Los interveneires exteriors e las estructuras qu'aculhisson la classa.*
  - *Las duradas d'intervencion (ponctual, regular...)*
  - *Las sortidas : N'i a ? N'i a pas ? Cossí son organizadas ? L'aspècte formal es de segur important (demandas, descriptiu, papièrs obligatòris...) mas tanben lo sens.*
  - *Las aisinas utilizadas dins la classa : pels mainatges ? pel regent ? pels autres ? (interveneires)*
  - *La plaça de la lenga : orala, escrita. Cossí las lengas son pausadas ? Quinas estrategias son emplegadas pel regent ? (per faire parlar, per corregir)*

➡ *Aquelas nòtas an d'èsser legidas pel regent titular que valida lo contengut e eventualament apond de complements. Faire véser pòt levar las ambigüitats : escriure a prepaus de qualqu'un es plan mai qu'una descripcion. La percepcion de lo que gaita e de lo que fa pòt èsser bravament diferenta.*

- *sas preparacions pels remplaçaments o per de sesilhas en modul :*
preparacions jornalièras («quasèrn jornal»), fichas menairas, trabalhs d'escolans, fotografias de las produccions, bilances...

Forma :

Lo calandrin causirà lo supòrt que li conven (quasèrn, classador...). Lo deurà far seguir de longa : en modul, en responsabilitat, en estagi.

Precaucions :

Avisarà de respectar lo drech a l'imatge e la proprietat intellectuala, de marcar las sorgas (lo nom de l'autor de cada ficha menaira es clarament escrich).

Avaloracion :

Aqueste quasèrn es un supòrt per noirir los acamps de regulacion amb lo baile o lo paissèl ; es una referéncia pel baile per establir la grilha d'avaloracion de fin de modul e pels PA al moment de las visitas.

Son avalorats amb aqueste quasèrn :

- *L'agach professional*
- *Las avançadas dins l'annada*
- *La lenga*
- *L'escritura - calligrafia (se lo calandrin causís una forma electronica completa, caldrà trapar un autre supòrt d'avaloracion de l'escritura)*

Quasèrn caminaire

Es una aisina mai personala que seguís tanben lo calandrin dins los tres moduls e pels remplaçaments. Es complementari del quasèrn de bòrd.

Contengut :

Nòtas, observacions, reflexions en rapòrt amb un questionament a prepaus del mestièr de regent Calandreta. Son de traças escrichas indispensablas per s'endralhar dins lo mestièr d'ensenhaire : participan a la formacion, estructuran la reflexion.

Forma :
La forma es liura, mas deu èsser adaptada a una utilizacion immediata, quand li ven una idèa, un besonh o una utilitat d'escriure.

Avaloracion :
Pas cap d'avaloracion dirècta d'aqueste quasèrn mas pòt èsser un supòrt privilegiat a un escambi entre pars, o dins de luòcs de la formacion (grop d'escritura, grop de paraula, entreten de fin de visita...) Es una aisina personala, lo calandrin pòt causir de lo far legir o pas, e a qual vòl.

NAS Estelum

L'espaci es dedicat a la còla. Cadun a son portfolio e organiza coma vòl sos dorsièrs : i a plaça per la pensada salvatja.

➡ *Dorsièrs e fichièrs liures.*

➡ *Mas i cal trobar **d'elements claus e obligatòris**, que seràn **avalorats** en fin d'annada pels paissèls ajudaires[8] :*

- *un ensenhador mes a jorn pro sovent, de descripcion del contengut del portfolio.*
- *lo referencial portfolio amb los dorsièrs e documents que i son restacats.*

*De **còlas de trabalh** son organizadas en debuta d'an : totes gaitan lo portfolio de cadun, totes comentan (s'agís pas de jutjar mas de mesurar). Las còlas preparan tanben expausats, mòstras e enquèstas.*

De temps de presentacion del portfolio de cadun e d'auto-avaloracion son programats dins l'annada.

[8]Cf doc « avaloracion portfolio APRENE1 », que serà actualizat al primièr rencontre PA

A prepaus de l'escritura

Abans demandavèm al calandrin de profitar d'aquelas doas setmanas d'abaudiment e d'aqueles remplaçaments tot al long de l'an per avisar tres aspèctes de la classa :

- Las institutions : los aspèctes « tecnics », « fisics » (per exemple, pel conselh : luòc, biais de s'assetar, plaça del regent, mèstres-mots, aisinas, ròtles de cadun...) e de començar de se questionar : de que se jòga, de que se passa aquí ? Enfin d'amolonar agaches, nòtas, vejaires, observacions, renduts de lectura per balhar de carn a son caminament dins la compreneson e la practica de las institucions.

- l'estatut de cadun :

S'entraïnar a avisar « pichons » e « grands » dins la classa e a notar çò que dins lor comportament fa que los classifica aital. Espepissar sos dreches e sos devèrses. Notar cossí lo regent parla als uns e als autres, e quina plaça li balha (mestièrs, responsabilitats, cenchas de colors...)

A la gròssa : « de qué daissam far a un pichon que daissam pas far a un grand ? » E : « de qué pòt far un grand que pòt pas far un pichon ? »

Podiá seguir l'evolucion d'aqueles mainatges, de veire çò que, a son vejaire, los fa « grandir », o çò que los empacha.

- produccion e cooperacion :

Cercar dins la classa çò qu'a son vejaire releva de la produccion (que se pòt escambiar amb d'autres o socializar), e que necessita una cooperacion : cossí fan, cossí s'organizan, de qué modifica dins la classa ? (temps, espaci, responsabilitat...) Experimentar las aisinas e los luòcs necessaris per arribar a una produccion.

Decidiguèrem qu'èra pas bon, e quitament contra-productiu de balhar « còps de projectors » sus çò que cal anar espepissar dins la classa.

Prepausam a la plaça lo moment « escriure la classa » menat per de paissèls ajudaires.

APRENE
ESTABLIMENT D'ENSENHAMENT SUPERIOR OCCITAN

FOAD : de trabalh cooperatiu a distància

1 – Encastre general

«Las formacions obèrtas e/o a distància « FOAD » se destrian de las modalitats de formacion classicas qu'apelam d'un biais comun « formacions presencialas ». Las « FOAD » demandan de modalitats de formacion que se pòdon combinar.

Una « formacion obèrta e/o a distància » es un dispositiu sople de formacion organizat en foncion de besonhs individuals o collectius (individús, entrepresas, territòris). Compòrta d'aprendissatges individualizats e l'accès a de ressorças e competéncias localas o a distància. S'executa pas necessàriament jol contraròtle permanent d'un formator.

La realizacion d'una formacion obèrta e/o a distància implica de la part del prestatari la mesa en òbra de mejans umans e de mejans pedagogics e tecnics que l'importància e la natura dependon a l'encòp del domeni e de l'objectiu de l'operacion, del public beneficiari, tal coma del o dels tipes d'aprendissatge(s) retengut(s).

Lo drech positiu que regís la formacion professionala continua compòrta cap de dispausicion susceptibla de far empacha a la mesa en òbra d'aquelas novelas modalitats de debanament de las accions de formacion professionala.»

Circulara DGEFP no 2001-22 del 20 de julh de 2001 relativa a las formacions obèrtas e/o a distància « FOAD » : definicion, obligacions dels prestataris, imputabilitat de las depensas sus l'obligacion de participacion dels emplegaires.1

En collaboracion amb l'establiment d'ensenhament superior occitan APRENE, lo Centre de Formacion Professionala Occitan CFPO metèt en plaça un servici de FOAD.

2 – Dispositiu

L'ENT Estelum (NAS)

L'ENT Estelum es un espaci numeric de trabalh, securizat, comun a totes. Los documents de cors per cada ensenhament i son despausats, tal coma los portfolios dels estudiants. Los documents son totes visibles, accessibles a totes, telecargables, modificables...

Un mot de santa clara estrictament personal es atribuit a cada utilizator. Una Carta e un règlament foguèron elaborats especialament pel respècte de totas las règlas.

Lo Portfolio

Es un dorsièr constituit de jos-dorsièrs ont se trapan de documents produsits per un(a) estudiant(a), qu'atesta o permet d'atestar un cèrt nombre de competéncias, de saupre far, de qualificacions... En particular, los trabalhs menats sul terren professional servisson de palanca a la formacion, en tant qu'objèctes de formalizar, d'analizar, de distanciar.

L'ensems dels portfolios es servat dins l'espaci numeric de trabalh.

Lo portfolio permet :

- de prene en compte la riquesa individuala de cadun e de facilitar l'individualizacion dels percorses, e tanben l'ajuda mutuala.

- de metre en plaça los aprendissatges transversals.

- de redusir lo valat entre teoria e practica.

- un trabalh collaboratiu a distància.

- de melhor respectar los ritmes de progression de cadun.

- de demultiplicar lo trabalh d'investiment de cadun.

- de donar una assetada mai larga a l'avaloracion globala.

- de metre en plaça un sistèma de co-construccion de valors, dins un collectiu paritari ont l'objècte central es un trabalh de produccion comun.

-d 'aviar una avaloracion collectiva.

La plataforma adistancia

Adistancia *es un otís de wèb conferéncia : los utilizators pòdon utilizar de foncionalitats de vidèos, sons, chat, partatge d'escrans e partatge de documents dins la meteissa fenèstra. Lo responsable-formator pòt publicar de documents e administrar las presas de paraula.*

Utiliza lo logicial liure BigBlueButton (licéncia LGPL).

3 – Modalitats e responsabilitats :

Modalitats

- *225 oras de trabalh a distància sus internet, dins l'Espaci Numeric de Trabalh dedicat.*

- *12 oras de regropament en presencial per d'assisténcia, d'engenheriá, e per la mesa en plaça de protocòls que concernisson los portfolios e los trabalhs cooperatius (que fan partida de las oras en centre).*

- *Un servici sincròn (o acompanhament pedagogic en simultanèu) : al mens 1 ora/jorn.*

- *Un servici asincròn (o acompanhament pedagogic non simultanèu) : lo formator corregís e prepausa a distància; determina dins la jornada de platjas oràrias especificas e se rend disponible per respondre a las questions e sollicitacions dels estagiaris, per telefòn o en visio-conferéncia : al mens 1 ora/jorn.*

7 oras per jorn seràn dedicadas a la FOAD.

Oraris : de 8 oras 30 a 12 oras e de 13 oras 30 a 17 oras.

Cada matin : connexion obligatòria al sistèma de visio-conferéncia a 8 oras 30.

Cada estagiari deurà penjar dins son dorsièr portfolio, a la rasiga, un somari per presentar los documents realizats individualament o en còla que son dins son portfolio.

Responsabilitats

L'estagiari s'engatja a :

- *respectar lo debanament global negociat e se téner a son plan de trabalh.*
- *se brancar al mens cinc minutas abans los recampaments previstes en visio-conferéncia.*
- *dispausar d'un ordinator en bon estat de foncionar, una bona connexion internet, un microfòn e una camèra.*
- *se conformar als reglaments interiors dels organismes de formacion e de las entrepresas d'acuèlh.*
- *participar als regropaments.*
- *realizar los trabalhs demandats e metre en linha dins son portfolio los documents esperats e sas produccions pròprias.*
- *transmettre pas son mot de santa clara.*
- *conéisser los enjòcs juridics ligats a l'utilizacion dels TICE e a la proteccion de las sorsas, respectar lo drech a l'imatge e lo drech de las personas.*

APRENE s'engatja a :

- metre a dispausicion de cada utilizator un ENT e a velhar a son bon fonccionament.

- assegurar un acompanhament pedagogic de cada estagiari, en designar :

** un formator en lenga occitana responsable de seguir regularament los estagiaris a distància e de los acompanhar individualament long de la formacion.*

** un «paissèl ajudaire» pel seguit pedagogic de cada estagiari.*

- conservar los elements de seguit del percors sul trabalh realizat a domicili o dins los luòcs d'acuèlh (temps de connexion, trabalhs realizats, somari dels portfolio, avançada dels plans de trabalh, menairons de las còlas de portfolio, recapitulatiu dels corrièls, grilhas d'avaloracions, contengut dels portfolios).

- permetre a l'estagiari de participar a la FOAD dempuèi lo luòc de sa causida, a condicion d'i dispausar d'una connexion internet optimala e, dins lo cas contrari, de l'aculhir dins sos locals.

Trabalh personal en estagi e a l'ostal

De trabalh personal

Lectura

*L'annada d'**APRENE1** es una annada per legir, per legir fòrça, per legir amb d'objectius clars :*

Legir d'occitan, de romans, de literatura, de poesia, de contes, de tot. A cada estagi a Besièrs, una presentacion de lectura permetrà de compartir aquelas descobèrtas.

Legir de pedagogia, legir de didactica, legir suls tres cicles...

Lo portfolio de cada calandrin, dins l'ENT aculhirà sas produccions.

Escritura

Prene de nòtas en occitan es essencial per automatizar lo mestritge de la lenga escricha.

Escriure al tablèu o suls quasèrns dels mainatges impausa d'o far d'una escritura latina ligada, polidament formada, particularament legibla e referenciala. Es una competéncia essenciala per un regent.

De trabalhs d'escritura seràn tanben penjats dins l'ENT.

Te demandarem tanben de revirar en occitan de tèxtes pedagogics, didactics o autres, dempuèi lo francés o dempuèi d'autras lengas.

De produccions en còla

Expausats

Se preparan e se presentan en còlas. La tòca es de partejar una recèrca e d'aprigondiments, d'un biais agradiu, sintetic e interactiu, demercé un occitan oral corrècte.

Mòstras

Es un trabalh collectiu per presentar visualament, d'un biais atractiu e documentat, un subjècte causit per APRENE .

Enquèstas

S'agís de se fretar a la realitat, pensar, analisar, preparar de questionaris, los espleitar. Cada còla presentarà lo resultat de son enquèsta als autres calandrins en APRENE1 e a mond de l'establiment APRENE

Jornal de la còla en APRENE1

La còla d'APRENE1 publica un jornal. A cada estagi un numèro. Cada numèro aurà un cap-redactor (cap-redactritz) diferent. Lo cap-redactor (cap-redactritz) aurà la responsabilitat de coordonar lo trabalh de la còla e d'èsser garant que se publique en temps e en ora. Cada numèro del jornal serà legit, corregit e adoptat per la còla tota dels calandrins en APRENE1.

Lo jornal serà penjat al sit d'APRENE jos forma de blòg cada divendres d'estagi a Besièrs.

Ton estatut de calandrin(a) en APRENE1

L'annada de formacion d'APRENE1 es essenciala. Es indispensabla per far de regent dins las Calandretas.

Per causir los luòcs d'estagis, o l'òrdre dels moduls de cicles, òm s'apièja sus d'imperatius pedagogics d'en primièr. Aqueles imperatius son la disponibilitat dels paissèls e bailes per aculhir dins la classa, l'efectiu de la classa, lo(s) nivèls dins la classa, las institucions mesas en plaça...

L'annada de formacion APRENE1 se pòt pas far a mitat o a tròces sens mancas bèlas.

Cadun a una situacion familiala, una istòria sociala e professionala diferenta. Cadun a de dreches personals. Sès cargat(da) de reglar la question de ta cobèrta sociala.

Pòdes prene l'estatut d'estudiant. Se vòles beneficiar d'una borsa de l'ensenhament superior, baste que ne fagas la demanda[9]. L'establiment d'ensenhament superior occitan APRENE es reconegut pel Ministèri de l'Educacion Nacionala e los dreches a las borsas d'ensenhament superior li son dobèrts.

Pòdes beneficiar de l'estatut de salariat en quista d'emplec e que participa a una formacion de qualificacion, o lo d'estagiari de la formacion professionala. S'as drech a una allocacion de formacion, esperes pas per completar ton dorsièr (pòl emplèc).

I a tanben la possibilitat, segon las condicions, de beneficiar de la borsa Ensenhar de l'OPLO : https://www.ofici-occitan.eu/oc/borsa-detudis-ensenhar-estudiant-primiera-session-2021/

T'aconselham de contactar la federacion regionala que t'encarra per veire l'ajuda que te pòt portar cap als fraisses de desplaçaments. T'explicarà la procedura de seguir.

- Aquitània : Olivier Salesses 06.71.99.80.93 Ligaire.
- Lengadòc : Patrici Rampon 04.67.28.67.18 ligaire.
- Miègjorn-Pirenèus : Gaëlle Pujol 05.61.22.19.77 ligaira.
- Provença : 04 90 34 94 47
- Auvèrnhe-Ròse Aups : 06 83 39 14 33
- Lemosin : 05 55 37 76 26

Abans cada modul, prendràs un contacte telefonic amb lo (la) regent(a) que t'aculhirà en classa per te presentar, e anonciar, tu meteis, qu'arribas dins la classa. Se ne vira, pendent los estagis en classa, una persona de la Calandreta locala t'aculhirà a son ostal. Aquel mòde d'albergament te permetrà de t'assabentar de las motivacions variadas de las familhas que causisson Calandreta.

[9] Demanda de far al C.R.O.U.S a la prima, o a posteriòri, a la dintrada.

APRENE
ESTABLIMENT D'ENSENHAMENT SUPERIOR OCCITAN

La validacion de l'annada d 'APRENE1 Cossí se passa ?

L'annada d'APRENE1 es pas automaticament validada.

Avaloracion de ton trabalh per APRENE

Durant l'annada, viuràs, en tant que calandrin(a), d'estagis variats (moduls, setmanas en responsabilitat acompanhada). Lo tieu libreton individual de calandrin ne servarà la memòria que i notaràs tot aquò, tu meteis, a dicha de l'annada. Aquel libreton demorarà tostemps a l'establiment APRENE. Faràs mantuna produccion (expausats, mòstra, enquèsta, jornal de còla, exercicis e òbras de tornar als professors, creacions, reviradas...) que te porgiràn de situacions propícias per aprigondir tas competéncias teoricas.
Al cap de la primièra annada, pendent l'estagi del mes de junh, a l'establiment APRENE, se deurà capitar lo nivèl B2 per validar l'annada.

Avaloracion del trabalh en classa

Al cap de cada modul, lo baile (o lo paissèl) lo bilançarà amb tu. T'assabentarà dels ponches principals que marcarà sus la grilha d'avaloracion. Aquela grilha, signada pel paissèl (o lo baile), seràn integrada a ton libreton individual de calandrin. A cada conselh de paissèls, que n'i a un aprèp cada modul, lo tieu paissèl legirà la grilha d'avaloracion a votz nauta. Lo conselh la comentarà e validarà, o pas, lo modul.
Los paissèls ajudaires te visitaràn al mens dos còps en classa, durant las setmanas ont sès en responsabilitat acompanhada (remplaçaments). D'aquelas visitas ne redigiràn un rapòrt qu'apondrem tanben dins ton libreton individual de calandrin.
Grilhas de moduls e rapòrts de visitas de classa permetràn al conselh dels paissèls, long de l'annada, de se bastir un vejaire a prepaus de l'avançada de cada calandrin cap a la practica de classa e al sieu biais de «s'associar per far escòla».

Avaloracion per PORTFOLIO

A de qué servís un Portfolio ?

- *mesa en valor de las produccions de cada calandrin*
- *socializacion*
- *partatge*
- *construccion cooperativa d'un patrimòni de coneissença e de ressorças.*

De que conten ?

De documents (fichièrs tèxtes, presentacions, sons, videos...) que lo calandrin n'es l'autor.
Degun es pas obligat de publicar un document se vòl pas o se li agrada pas. Pasmens, i a la plaça per de trabalhs en cors, pas acabats.

Cadun es liure d'organizar son portfolio coma l'entend, e de crear l'arborescéncia que li va.
Tot document publicat pòt potencialament èsser pres en compte dins l'avaloracion.
Pasmens un còs minimum de documents es exigible per l'avaloracion dins 4 camps : didactics, culturals, lingüistics e pedagogics.

5 dispositius d'aprendissatges venon laurar aqueles camps

Mestritge de la lenga e del sistèma multilingüistic immersiu : estudi de la lenga occitana, trabalhs dirigits alentorn de la teoria e la practica de l'immersion, articulacion bilingüisme e multilingüisme, reviradas.
Fichas menairas per la preparacion de la classa, dins totes los domenis d'ensenhament de l'escòla primària.
Documents produsits alentorn del dispositiu «sortir de la classa», qu'articulan tres competéncias educativas importantas : revirada didactica del saber scientific e professional, presa en compte de la diversitat dels grops de mainatges (adaptacion al contèxt d'ensenhament), produccion cooperativa d'aisinas didacticas e organisacion d'activitats.
Produccions cooperativas long de l'annada : jornal, expausats, enquèstas, mòstras.
Presa en compte de la singularitat de ponch de vista del calandrin, e de la singularitat de son viscut, a travèrs son trajècte personal e son percors de formacion. Analisi reflexiva del mestièr e del mitan educatiu, professional e cultural.

Avaloracion - Validacion

Lo ligam entre la còla responsabla de l'avaloracion e la de la validacion vòl de luòcs institucionals per regular e redigir las decisions presas.

Quantitat

Un nombre minimum de documents devon èsser produsits dins cadun dels domenis referençats çai-sus (un document pòt validar mantuna competéncia).

Qualitat

Capacitat a respectar, integrar e re-interpretar un saupre professional o scientific documentat o recoltat. L'esfòrç d'un trabalh personalizat serà mai pagat que non pas un resultat aparentament perfièch mas que seriá pas qu'una aplicacion sens recul critic o elaboracion personala.
Se tendrà compte de l'integracion pel calandrin de son retorn critic a prepaus de las condicions realas de son trabalh en classa.

Per veire tot aquò a travèrs lo portfolio, avèm de besonh del lum dels esclairatges diferents dels actors de la formacion : bailes, paissèls, paissèls ajudaires, autres calandrins, sòcis del conselh scientific d'APRENE.

Lo portfolio es l'aisina somiada per verificar la familiaritat del calandrin amb las novèlas tecnologias de l'informacion e de la comunicacion. Remplaça evidentament pas las observacions de l'utilizacion dels TICE en classa.

Los critèris d'avaloracion e de validacion a travèrs lo portfolio son estrechament ligats als dos autres otisses d'avaloracion (grilha de modul e visita de classa), que reprenon los meteisses indicators professionals, scientifics, e etics.

Validacion de l'annada tota

La còla correja compausada d'associatius implicats dins la formacion, d'un representant de la confederacion e dels paissèls ajudaires agacha la proposicion del conselh de paissèls a prepaus de las practicas de classa d'una part, e las dels paissèls ajudaires a la seguida de las avaloracions, e valida o pas las proposicions. Presenta sas decisions al conselh d'administracion de l'establiment APRENE.

Valident ton annada d'APRENE1, auràs lo títol de regent(a).
Vendràs un regent(a) APRENE2, qualqu'un que li pòdon fisar una classa en responsabilitat probatòria per una annada escolara completa o mai.

La decision de te fisar una classa en tant que regent(a) APRENE2 es de la competéncia de ta federacion regionala.

APRENE assabenta las federacions regionalas de las validacions dels calandrins d'APRENE1. A partir d'aquò, las federacions installan los calandrins dins de classas Calandreta, en tant que regents APRENE2.

APRENE
ESTABLIMENT D'ENSENHAMENT SUPERIOR OCCITAN

Calandreta : un movement associatiu

Lo movement Calandreta te costeja, t'encontra, te coneis e s'avisa de las possibilitats per trabalhar amb tu.

Passaràs dins quatre o cinc escòlas Calandreta. Intraràs e passaràs de temps dins quatre o cinc classas diferentas. Rescontraràs de responsables associatius, de regents, d'ajudas mairalas, de parents de calandrons.

Pendent los estagis en classa, de mond de l'associacion locala de Calandreta t'albergaràn. Serà l'escasença d'unes encontres nòus amb d'escambis rics.

La vida associativa e culturala de l'establiment ont viuràs los estagis, lo trabalh de còla dins l'escòla, tot aquò noirirà ta formacion de calandrin amb d'elements indefugibles e necessaris per ta profession futura. Tot aquò aprèsta las seguidas.

Calandreta es una escòla associativa

Per cada escòla, una associacion se carga de causir e de trobar de mejans per foncionar coma cal. L'associacion decidís. Es la dimension primièra e essenciala de Calandreta que lo calandrin a d'avisar lèu e plan. Una associacion lei de 1901 son d'aderents, los parents mas tanben los amics de la lenga occitana, que bailan de lor temps, de lor engenh e de lor energia per far viure l'escòla. Amb sos acamps e la gestion umana de son personal salariat. Amb sos partenaris tanben :

- la comuna (lo servici dels afars escolars de la vila, los servicis financièrs pel prètzfach escolar, los servicis tecnics per l'entreten dels locals),
- l'Inspector de l'Educacion Nacionala de la circonscripcion e los servicis locals de l'educacion nacionala,
- la comission departamentala de seguretat.

Los diferents actors de l'escòla causisson de “s'associar per far escòla”. Lo Cap d'establiment e lo President de l'associacion compartisson la responsabilitat e ne mesuran los enjòcs.

Las Calandretas son menadas e portadas pels benevòls de las **associacions**. Aquelas associacions son federadas en **federacions departamentalas e regionalas**, e son **afilhadas a la Confederacion Calandreta**. Mas la confederacion es pas un organisme centralista que capdèla tot : es una associacion compausada de mond que son ja en carga de federacion o d'escòla de basa.

Cada associacion Calandreta fa la gestion de son nivèl institucional : una escòla, o un collègi, un agropament geografic d'escòlas...

Lo movement Calandreta es menat per de benevòls a cada nivèl. Pasmens, los ensenhaires e lo mond que trabalhan per un salari dins las Calandretas son associats a la gestion del movement. Cadun pòt portar son vejaire a son nivèl. Los regents son representats tant dins las escòlas e las federacions, coma al cap de la confederacion o de l'establiment APRENE.

Los calandrins, tant coma cada actor de las Calandretas, òbran en coeréncia amb la **carta Calandreta.**

Es essencial de la conéisser prigondament.
Se trapa a posita sul sit de la confederacion Calandreta
http://calandreta.org/oc/carta-de-las-calandretas/

Calandreta ?
Una escòla per deman !

La tòca de Calandreta es d'alestir un cursus escolar en occitan de la mairala fins al bachelierat.
Calandreta bota al centre de son accion la lenga occitana coma lenga ensenhanta, lenga de l'escòla e de la vida de cada jorn tanben. E podèm avisar qu'aquela ofèrta d'occitan rencontra una responsa sociala positiva, tre que mantuna escòla son comolas e mancan de plaça per aculhir totas las demandas d'inscripcions. Per respondre coma cal a la demanda sociala, cal dobrir d'escòlas novèlas, de collègis, e de licèus tanben. Calandreta a de contunhar son espandiment.

Qu'es aquò que tant trai lo mond per marcar los mainatges a Calandreta?

La responsa serà multipla e complèxa, e s'ameritariá una enquèsta sociologica seriosa a partir d'un escantilh pro ample. Pasmens, podèm far l'ipotèsi que los parents que nos fisan sos mainatges, venon a Calandreta per i trobar una pedagogia eficaça. E la pedagogia es mesa en plaça dins las classas pels regents. Doncas la formacion pedagogica dels regents es importanta per que Calandreta venga realament una escòla per deman !

Dempuèi 1993, Calandreta fisa al sieu establiment d'ensenhament superior APRENE la formacion iniciala dels regents. La tòca de l'establiment APRENE es d'enauçar lo nivèl de competéncias pedagogicas dels futurs regents de Calandreta al pus naut possible.

De notar :

A l'iniciativa de la Confederacion Calandreta, APRENE *portèt la creacion, en 1996, de l'*Institut Supérieur des Langues de la République Française *que recampa las escòlas de las lengas istoricas de la França metropolitana : ABCM-Zweisprachigkeit per l'alsacian/moselan, la Bressola pel catalan, Diwan pel breton, Seaska pel bàscol, e Calandreta per l'Occitan. Lo sèti de l'I.S.L.R.F. se trapa a Besièrs e son president n'es lo Joan-Loís Blenet, copresident de la Confederacion Calandreta. Lo director de l'I.S.L.R.F. es Felip Hammel, lo d'*APRENE *Patrici Baccou.*

Las federacions regionalas Calandreta

Las federacions regionalas an per tòca la gestion del movement dels ensenhaires dins las classas, la prevision de la quantitat de calandrins d'aprestar per venir regents titulars de classa dins las escòlas Calandreta de lor region.
Son d'estructuras de ligam e de mesa en coeréncia entre las escòlas de basa. Son tanben los interlocutors dels Conselhs regionals. E participan activament a la promocion de la lenga e de la cultura occitanas. Organizan tanben la ligason amb la Confederacion Calandreta, en particular per ajudar las associacions novèlas qu'an d'obténer lo grasiment per se sonar Calandreta, pr'amor qu'an per tòca de dobrir una escòla novèla.

Las escòlas Calandreta

En 2019-2020, Calandreta festegèt 40 ans de vida. Calandreta que vas conéisser es lo produch d'una istòria.
La te presentam sul sit de la confederacion http://calandreta.org/oc/istoric/

Te conselham fòrça de l'anar legir : es plan important per tu de saupre d'ont venèm...

En 2010, la confederacion Calandreta publiquèt «lo libre dels 30 ans» ont trobaràs tanben un fum d'entresenhas preciosas e de testimoniatges interessants que te portaràn un imatge encara mai precís de çò qu'es vengut lo movement Calandreta.

Una coneissença clara de Calandreta, nombre d'escòlas, reparticion geografica, dialèctes, federacions regionalas eca... fa part de las competéncias exigidas al cap de l'annada d'APRENE1.

Long de l'annada, demercé los actors de las escòlas ont passaràs, d'associatius, de regents, de parents, d'amics de las Calandretas te contaràn, saique, lo lor viscut. Pòdes notar aqueles testimoniatges per noirir una istòria mai detalhada, mai completa, mai « polifonica » de Calandreta.

Lo calandrin en APRENE1 es actor de sa formacion

Ton biais de participar a cada estagi, tant a APRENE a Besièrs coma en classa, comptarà pel movement Calandreta. Assiduitat e ponctualitat son doas competéncias importantas pel tieu futur a Calandreta e las avalorarem.

Aprigondir, afortir e assolidar las tieunas competéncias en occitan

- **S'afortir dins las quatre competéncias de basa en occitan**

- Compreneson orala, quitament dels autres dialèctes de l'occitan. (Competéncia passiva).
- Compreneson de l'escrich, emai dels dialèctes que practicas pas. (Competéncia passiva).
- Produccion orala dins ton dialècte amb una fonetica e un biais articulatòri corrèctes. (Competéncia activa).
- Produccion escricha dins ton dialècte en respectar la nòrma generala de la lenga: sintaxica, morfosintaxica, ortografica e lexicala. (Competéncia activa).

La qualitat de l'occitan que produsissèm es prioritària.

- **Tastar de la lingüistica generala**

Afortiràs lo tieu mestritge de qualques nocions de basa de la lingüistica (grafèma, fonèma, lexèma, etim, oxiton, paroxiton...). T'iniciaràn a las basas de la sociolingüistica (l'estudi del lengatge dins son contèxt social) per comprene mièlhs los enjòcs en cors per la lenga occitana (lenga dominanta vs subordonada, distribucion foncionala, substitucion lingüistica...).

- **Mestrejar los concèptes de basa del bilingüisme al nivèl professional**

T'abiaissaràs de las nocions teoricas d'aprendissatge natural, de periòde critic, d'input, de deïxi, d'interferéncia, de contrastivitat, eca...

Aprigondir, afortir e assolidar la tieuna cultura disciplinària

- **S'afortir dins totas las disciplinas ensenhadas a l'escòla primària**

Es de la tieuna responsabilitat d'adulte en formacion d'enauçar tas competéncias dins cada disciplina que s'ensenha a l'escòla: tant las matematicas coma la gramatica o las arts visualas, l'espòrt, la musica...
Per far de regent, cal saber trabalhar los ponches febles, en autonomia, per ne venir al mestritge de las competéncias exigidas pel mestièr.

En particular, las juradas mòstran que cap de calandrin dintra pas a APRENE en mestrejant totas las disciplinas çai-sos coma cal.

- Gramatica*
- Matematicas*
- Sciéncias e tecnologia*
- Istòria e Geografia*
- Arts visualas, cant e musica*
- Literatura mainatgenca en general, e literatura-poesia occitana
- Espòrt*, expression corporala e dança

APRENE te balhèt la tièra de tas nòtas a la jurada, t'ajudarà a destriar los ponches febles. Es a tu d'estigançar lo tieu trabalh per i remediar.

Al cap de l'annada d'APRENE1 es indispensable de mestrejar totalament lo programa del brevet dels collègis dins totas aquelas disciplinas que pòrtan lo signe *, e es ton trabalh personal qu'o permetrà. Èsser actor de sa formacion es indispensable. Pels autres domenis, l'annada d'APRENE1 te donarà las basas, que las completaràs en autonomia demercé ta participacion activa a la vida culturala occitana o a d'activitats esportivas. Lo non mestritge de tal o tal aspècte de la cultura generala necite per far de regent blocarà ton avançada cap a la seguida de la formacion.
Totas las disciplinas çai-sus, n'experimentaràs l'ensenhament als calandrons en modul en classa, e, de segur, pendent las setmanas en responsabilitat acompanhada.

T'assabentar de la metodologia didactica

Los paissèls ajudaires t'ensenharàn la metodologia e las tecnicas de preparacion de classa. Los paissèls te menaràn cap a la tenguda d'un «quasèrn de bòrd» de regent. Te mostraràn cossí redigir un objectiu de sesilha, cossí formular una consigna pertinenta a respècte de l'objectiu pausat per la sesilha, cossí bastir una ficha menaira de sesilha, cossí lançar un projècte en classa e lo menar, cossí aprestar una sortida e la realizar. Te donaràn las claus d'unas nocions professionalas coma « sequéncia », « periòde », « emplec del temps de la classa », « progression », « programacion », e « marchament cognitiu ». Te mostraràn cossí anar sul web per telecargar los documents d'aplicacion dels programas oficials de l'educacion nacionala per cada cicle.

Tota la metodologia de basa enumerada çai-sus, l'experimentaràs progressivament pendent los moduls en classa. S'i mesurarà la tieuna capacitat a :

ANTICIPAR LA CLASSA.

Valent a dire aprestar per escrich e d'avança çò que viuràn los calandrons en classa. Çò aprestat per la classa, o mostraràs a ton paissèl o al baile de la classa per obténer son fuòc verd abans de far amb los calandrons. Anticipar la classa, vaquí una competéncia indispensabla per avencir la profession de regent a Calandreta. Doncas, entendes que, per que Calandreta te fise una classa l'an que ven, cal que mòstres que sabes aprestar la classa d'avança, per escrich sus un quasèrn (o un classador). Aquò val tant per las sesilhas coma per de sequéncias, e las programacions didacticas de cada periòde.

PARLAR LA CLASSA.
Caldrà que pòscas explicar e legitimar cap als parents lo debanament de la classa. Cal tanben que sàpias detalhar l'installacion del bilingüisme precòç en cò dels calandrons, mas tanben los beneficis cognitius que ne tiran los mainatges. Tot aquò tant en cicle 1 coma per las seguidas en cicle 2 e 3.

VARIAR LA CLASSA.
Ongan t'entrainaràs e prepausaràs d'activitats pro variadas en classa. Tant per las produccions demandadas als calandrons coma pel ritme de trabalh o l'atencion quistada.

COMENÇAR D'ANALIZAR LA CLASSA.
una escritura reflexiva a prepaus de la pedagogia se bastís. Es en APRENE1 que se comença, particularament dins l'espaci numeric de trabalh cooperatiu d'APRENE, i bastís son portfolio, en començar per l'abaudiment.

T'assabentar de la profession de regent e de la pedagogia a Calandreta pels diferents cicles

Son los tres moduls en classa que mai t'ensenharàn la practica pedagogica de Calandreta. Las classas ont anaràs en modul son causidas a respècte del cicle, de l'efectiu de calandrons e tanben al bailatge[10]. Çò que mai pesa per arrestar la causida de las classas ont viuràs los moduls, es l'interès pedagogic e lingüistic del luòc. La proximitat d'amb lo tieu domicili, quitament siá pas una marca prioritària, es presa en compte.

Çò que s'agacharà quand seràs en modul en classa :
- Lo tieu biais de te presentar als calandrons en tant que calandrin(a) e de donar de sens a ta preséncia dins la classa.
- La relacion al grop classa qu'amodaràs, la tieuna disponibilitat e capacitat d'ausir e de prene en compte la paraula dels calandrons.
- La seguretat fisica e afectiva qu'installaràs dintre lo grop classa, quitament siá bèl (mai de 20 calandrons). Parlam aquí del tieu biais de far respectar los limits e las leis dins la classa. S'espèra que saupràs dire de non quand caldrà, e sens pèrdre ton calme.
- L'atencion, la vigiléncia de cada segonda que mantendràs per susvelhar los calandrons dins la classa e dins l'escòla.
- Avisaràn cossí fas viure e credibilizas las institucions dins la classa e la plaça que daissaràs per qu'espeliga la paraula dels calandrons.
- Cossí « regulas» la classa (en ligam amb lo regent titular), en prenent d'iniciativa mas sens prene sa plaça.
- Lo contacte que seràs en mesura de metre en plaça amb los parents de la classa, mas aquò « en tant que calandrin de passatge ».
- Las relacions qu'establiràs amb la còla pedagogica de regents de Calandreta.
- Lo ligam qu'installaràs amb los sòcis del burèu associatiu de las escòlas ont passaràs.

[10] Lo **bailatge** es l'ajuda que pòrta al calandrin lo regent que l'aculhís dins sa classa per un modul.

- La tieuna capacitat a acceptar de conselhs, de remarcas o de criticas. La benestança de ton comportament en situacion de trabalh de còla. Lo tieu respècte dels luòcs de paraula. La riquesa e la qualitat del tieu biais de comunicar en general.

Per çò far, los paissèls e bailes an una aisina : la grilha de modul, ne traparàs un modèl sul sit d'APRENE.

Anar al rencontre del movement Calandreta dins sa diversitat

La primièra annada de la formacion iniciala de regent fa bolegar entre mai d'una escòla Calandreta, e mai a APRENE a Besièrs. Aital cadun avisa çò qu'es lo movement Calandreta : varietat, diferéncias e coeréncia. Ongan, rescontraràs mai d'un actor del movement aquel : associatiu, administratiu, parent, calandron, ensenhaire. La diversitat de luòcs, de situacions e de personas t'enriquirà d'una vista alargada cap a Calandreta. En mai d'aquò, al passar dins 4 o 5 escòlas diferentas, ne saupràs mai a prepaus de l'activitat de gestion que pòrtan los associatius de las escòlas Calandretas, e ne saupràs mai a prepaus dels regents que i trabalhan. De lor costat, tot aquel mond t'agacharàn e se faràn una opinion cap a tu. L'agach aquel aprèsta ton avenidor dintre Calandreta. Long d'aquesta annada d'APRENE1, demoraràs en contacte amb la federacion regionala que t'encarra e n'aprendràs lo biais de foncionar, que sès a l'establiment APRENE per respondre a un besonh federal.
Alavetz lo calandrin descobrís las Calandretas e Calandreta fa coneissença amb lo calandrin. Lo tieu passatge per mantuna escòla, dins unas classas, demest unas còlas pedagogicas en plaça, fa imatge e resson de tu. A tu d'obrar per que sián positius!

Per Calandreta, qu'es çò essencial ?

La lenga primièr !

Per capitar que los calandrons sián bilingües, a l'oral, en fin de cicle 1 (granda seccion de la mairala), cal que los adultes lor parlen de longa en occitan e que lor demanden de respondre en occitan tanben.

Es essencial qu'al cap de la primièra annada de sa formacion, lo calandrin siá totalament e prigondament occitanofòn. Que mestrege tanben de cançons, de dançàs, de contes e de comptinas, e mai d'elements de la literatura e del teatre occitan per los poder transmetre.

A Calandreta, la lenga occitana es lenga d'usatge e lenga primièra. A l'establiment APRENE tanben. A tu de nos mostrar qu'as pas paur de portar la lenga. A mai, cada adulte qu'es en contacte amb los mainatges dins las escòlas participa a la qualitat de l'immersion. Es responsable de la qualitat de la lenga qu'emplega. Vista la situacion malastrosa ont se trapa l'occitan dins la societat nòstra, situacion de diglossia prigonda, cada actor de Calandreta a de téner la volontat de fèrre de parlar occitan tostemps, de l'emplegar quitament en defòra de la classa, e de la prepausar amb estèc. E mai cap al mond que l'an pas encara. APRENE o te demanda. A Calandreta aquò es la règla. Fasèm un trabalh d'adultes militants, actius per far viure vertadièrament la lenga occitana, cadun dins son dialècte, a cada moment de la vida e per parlar de tot. Que per trasmetre una lenga, la cal parlar. L'objectiu? Que cada calandron mestrege un occitan ric.

De tot biais, es segur e verificat : « la qualitat de l'occitan del regent fa la qualitat de l'occitan de la classa ».

Un biais professional per ensenhar

Calandreta es una escòla. L'escòla aprèsta l'avenidor dels mainatges.

Los parents de calandrons nos fisan çò que lor es mai preciós. Aquò nos balha de deverses e nos responsabiliza cap a la qualitat professionala de nòstre trabalh.

L'establiment APRENE engatja de mejans financièrs importants per amagestrar una formacion que garantisca una bona qualitat pedagogica e didactica dins las classas de las Calandretas.

Al cap de mai de trenta ans de vida, lo movement Calandreta s'es inventat una practica pedagogica especifica que ten de melhorar de longa. Los calandrins se'n devon assabentar, per s'inscriure en coeréncia amb la practica dels collègas.

L'esperit de còla e lo biais per s'associar amb los autres

Calandreta es un movement associatiu qu'inventa una escòla d'una mena novèla. Aquò se bastís collectivament. Demanda un esperit dobèrt e lèst a se ligar a una còla per partejar lo projècte. A tu d'anar cap als autres e de lor parlar.

Calandreta vòl trabalhar amb d'adultes que se meton al servici dels mainatges e de l'educacion, capables d'iniciativas e d'escota.

Lo calandrin en APRENE1 s'avisarà de cada nivèl de paraula e de cada luòc per parlar. Se tracharà de qual es qual e de quinas son las responsabilitats de cadun. S'avisarà a cada còp de parlar « en sa qualitat » de calandrin e pas mai. Prendrà en compte cada interlocutor a son nivèl institucional : parent, calandron, responsable d'associacion, paissèl-ajudaire, paissèl, baile, responsable administratiu o delegat de regents.

La classa : un luòc de vida segur e agradiu pels calandrons

A cada còp auràs lo lagui d'alestir de situacions agradivas e dinamicas dins la classa amb los calandrons. Te tracharàs de totes, pas sonque d'unes. Los escotaràs, totes. Los agacharàs, totes. « Sentiràs » lo grop classa per ajustar ta demanda de trabalh al nivèl de lor potencial. Lor daissaràs la possibilitat de far, d'espereles. Entre « lor demandar tròp » e « tot daissar far », a tu de trobar mesura !
Far la classa vòl pas dire decidir de tot, impausar tot coma fariá un dictator. En classa, l'adulte ensenhaire es responsable de la seguretat fisica e psicologica dels mainatges. A de crear de « situacions d'aprendissatge dinamicas ». Dins aquel ròtle, seràs, còp e còp, acompanhat e aconselhat per un baile. Mas de còps que i a seràs solet(a). Aquí seràs l'adulte capable de servar l'uèlh sus cada mainatge de la classa per la seguretat. Te traparàs a la plaça del referent-ajudaire. Aquò vòl un biais adestrat e fòrça seriós.
Faràs respectar los limits e las règlas mesas en plaça pel grop dins la classa. Cada còp qu'un calandron passarà un limit, intervendràs per DIRE DE NON, calmament mas fermament ! Lo limit mai bèl e mens negociable es aquel de la seguretat fisica de cada calandron. La seguretat psicologica, e la cognitiva son tanben de ta responsabilitat. Cap d'educacion se fa pas sens sancion. Lo que passa delà lo limit a de trobar la sancion simbolica prevista amb la lei de la classa. O saupràs dire e prepausaràs las sancions previstas, al moment que cal. Las institucions de la classa cooperativa son d'aisinas per far viure tot aquò. Las descobriràs, ne t'assabentaràs prigondament e entendràs sos enjòcs e sos foncionars.

L'adulte ensenhaire e los calandrons

A Calandreta volèm que cada calandron se pòsca bastir son saber en autonomia. Los (las) regent(a)s respectan cada calandron en tant que persona umana, persona qu'a de dreches e de devers.
Lo (la) regent(a) trabalha per far de sa classa un luòc de vida ric ont l'enveja de participar e d'aprene dels mainatges mai prenga vam. Un mitan propici. Cada mainatge es una persona respectabla, doncas respectada. Cada mainatge a son biais. L'acceptam amb son biais, dintre los limits que se parlava çai-sus.
La classa a d'èsser mai que mai un luòc de partatge del saber. Partatge entre mainatges. Partatge ajudat per l'adulte.
L'adulte ensenhaire jutja pas los mainatges. Embarra pas los calandrons dins d'adjectius qualificatius : « bon » , « marrit » , « gandalh » , « bolegaire » ...
Cal brembar que far la classa, aquò es pas procedir al dreiçatge d'un animal. Se fa pas a basa d'òrdres autoritaris. La classa es pas un luòc de dominacion de l'adulte cap al mainatge. L'adulte es pas tot poderós en classa. Lo regent amagèstra, mas dialòga amb lo grop classa, ajuda per pausar de règlas de vida, de leis, e n'es lo garant. Aiçò vòl dire que ditz e torna dire la lei decidida pel grop classa. Fa respectar la seguretat e l'igièna en classa e dins l'escòla. Es lo responsable del netitge e del recapte de la classa. Mas delèga als mainatges e lor daissa una plaça centrala : la dels actors primièrs de las produccions oralas, escrichas, artisticas e esportivas. El, fa un pauc de scenograf : indica, incita,

encoratja, corregís, ajuda, torna balhar fisança. Mas se bota pas al centre de l'empont. Demòra sul latz e daissa pro de plaça als actors : los calandrons.
Doncas l'adulte comanda gaire en classa : demanda, puslèu, e fa far.
Es mai que mai una posicion de questionament, d'ajuda e d'acompanhatge dels mainatges. Dona pas de responsa, mas se met al servici dels mainatges en recèrca per, en plan entendre ont ne son, los ajudar, los menar docetament a trobar, solets. Aital s'aprenon los calandrons. Ajudar los calandrons vòl dire los metre en posicion de cercaires, en caminament inductiu. Cal que fagan pro de produccions d'espereles. Cal tanben que se trapen lo mai possible en situacion d'aver a explicar a d'autres enfants çò qu'an comprès : las còlas e la cooperacion son lo biais melhor d'aprene.

L'adulte ensenhaire questiona, demanda, relança la cèrca. Demanda de produccion als calandrons, demanda de comportaments als mainatges, demanda de lengatge als enfants. Estimula. L'ensenhaire se descòra pas tre que los aprendissatges se fan pas coma o vòl. I aja unas dificultats d'aprendissatge ? Es lo quite pedagòg que se torna metre en question ! Quand quicòm marca mal, cèrca çò que pòt melhorar de sa practica personala. Per avançar, ne parla en conselh de còla pedagogica o dins de grops pedagogics.

L'adulte ensenhaire emplega fòrça la forma interrogativa.
Per exemple ditz «Pòdi pas legir çò qu'as marcat, lo vòles plan tornar escriure, se te plai ? ». «Compreni pas çò que dises aquí, me pòdes tornar dire? ». Aquel biais de parlar a la forma interrogativa es pas natural. S'a d'aprene.

Una relacion viva del calandrin cap al paissèl

Lo tieu paissèl (paissèu, paisseu, paishèth) es aquí per t'ajudar, t'escotar, t'explicar, te descriure l'anament de Calandreta e te conselhar. Es un regent qu'a ja d'experiéncia dins Calandreta e qu'accepta de dedicar de temps e d'atencion a un calandrin per li aisir l'intrada dins lo movement.
En modul, la qualitat de las relacions entre calandrin e calandrons serà de tota primièra importància per validar l'annada. Es pr'amor d'aquò que l'agach del baile, lo vejaire de son paissèl e l'avaloracion dels paissèls ajudaires comptan fòrça.
Lo paissèl pòt ajudar per comprene l'organizacion del movement. Son ròtle es de s'entreténer amb tu de ton projècte professional. Lo paissèl trasmet l'èime del projècte e lo vam de Calandreta en tot escotar de plan lo viscut del calandrin.

Durant lo paisselatge, cada paissèl participa a tres conselhs de paissèls amb los responsables de l'establiment APRENE. I pren coneissença de las observacions que fan los bailes a prepaus dels calandrins. Parla, tant coma ausís parlar, del sieu calandrin dins l'amira de trobar mejan de l'ajudar. L'objectiu essent d'enauçar lo nivèl de totas las competéncias del calandrin per fin, siá de li fisar la dobertura d'una escòla nòva, siá de l'integrar dins una còla pedagogica existenta. Pauc a cha pauc lo paissèl mai coneis la personalitat del calandrin, seguís son caminament cap al mestritge de la profession de regent de las Calandretas e pensa a l'avenidor.

Lo paissèl sèrva la memòria del caminament del calandrin durant la formacion. S'assabenta de sas capitadas e de sas dificultats (o mancas), e s'avisa de çò que cal far o dire per lo menar a acceptar las modificacions de comportament o los

sabers novèls que deu aquerir per poder intrar en qualitat de regent dins una escòla Calandreta.

Lo calandrin questiona lo paissèl quand es lo moment condrech. Lo calandrin sona lo paissèl per telefòn per l'assabentar de son trabalh, de son caminament, per li demandar d'ajuda o de conselhs. Lo calandrin es actiu dins aquela relacion amb lo paissèl. Mancaràs pas de li demandar d'ajuda. O espèra. En modul, questiona-lo, e mai los bailes dels moduls 2 e 3.

Delà la relacion privilegiada qu'auràs amb lo paissèl, d'autras relacions ricas e utilas s'alestisson amb los actors de las escòlas. Utilas per de que diferentas personas pòdon portar diferentas competéncias. Serà important de prene la libertat de pausar las questions, en tot respectar los moments per aquò far sens destorbar ni la classa ni las personas.

Pendent los estagis a APRENE, auràs léser de demandar de precisions, de complements d'informacions o d'explicacions als professors qu'intervenon. En mai d'aquò, t'apiejaràs sus las institucions en plaça per prene la paraula davant lo grop.

Un resumit en doas frasas : «Esites pas de demandar als autres », mas ça que la: «Te cal pas tot esperar dels autres, qu'es tanben ton trabalh personal que te fa enantir ».

Dispositiu de validacion de l'annada APRENE2

Participacion al procèssus de validacion de l'annada APRENE2 per las federacions regionalas[11]

L'establiment d'Ensenhament Superior Occitan acompanha los futurs regents pendent l'annada d'APRENE1 e avalora las competéncias tan practicas coma teoricas aquesidas pendent aquela annada de formacion. Quand valida l'annada d'APRENE1, l'establiment APRENE dobrís als calandrins las pòrtas de l'annada d'APRENE2 . L'annada APRENE2 es una etapa de la formacion iniciala. L'estatut de APRENE2 pòt durar de una a tres annadas escolaras.

Tòca de l'annada APRENE2

- *La tòca de la Confederacion Calandreta e de las federacions afilhadas, es d'installar cada calandrin(a) qu'a l'annada d'APRENE1 de validada en responsabilitat d'una classa Calandreta per una annada escolara tota.*
- *La tòca de l'establiment APRENE pendent l'annada d'APRENE2 es de verificar que cada calandrin(a) regent(a) se trapa en situacion de responsabilitat de longa dins una classa Calandreta e que i installa tot çò estudiat e descobèrt en annada d'APRENE1 per complir amb la Carta.*

L'annada d'APRENE2 vòl una validacion formalizada per dobrir las pòrtas al camin de titularizacion a Calandreta.

Avaloracion de l'annada d' APRENE2

La competéncia de validacion del dispositiu es partejada entre APRENE e las federacions regionalas.

L'avaloracion de l'annada APRENE2 es portada, en partenariat, per doas institucions de Calandreta:

- *La Confederacion Calandreta (amb sas federacions afiliadas) qu'avalora l'annada a respècte de sa tòca d'emplegaire. Per las federacions, lo dispositiu es menat jos la responsabilitat del burèu.*
- *L'establiment APRENE e sa còla de paissèls ajudaires qu'avalora l'annada a respècte de sa tòca de formator. A APRENE, lo dispositiu d'avaloracion es pilotat per la còla dels paissèls ajudaires.*

[11] Extrach del dispositiu d'acompanhament e de validacion de l'annada APRENE2 validada al CA d'***APRENE*** del 15 d'octòbre de 2011.
*"Una de las missions prigondas de las federacions regionalas es la gestion dels pòstes dels regents, fòra o jos contracte, per fin de compausar còlas ensenhairas coerentas e de biais, capablas de metre en òbra la carta de las Calandretas. Cada federacion ne demòra garanta cap als parents. Per metre en òbra lo dispositiu APRENE2, de biaisses diferents de far son possibles. Cada federacion regionala causirà un biais per seguir, se metre a l'escota, e acompanhar los APRENE2 en responsabilitat de classa, dins l'amira d'ofrir a l'APRENE2 un agach complementari a lo d'**APRENE** ; aquel agach tendrà compte de l'associacion, del viscut de la còla, dels parents, e dels delegats de regents, a prepaus de son activitat, sa qualitat e son environament de trabalh, dins una tòca de reconeissença de cadun, e de balhar a la federacion d'elements per dobrir de questionaments e permetre de trasmetre de suggestions a **APRENE**."*

Los principis, metòdes, indicators e mejans de l'avaloracion son compartits entre las doas parts, caduna segon son mestièr especific.

L'establiment APRENE demòra en ligam, long de l'annada, amb cada federacion qu'a d'APRENE2, e aquel ligam se fa d'un biais institucionalizat. Un moment es dedicat a cada CA e a l'AG d'APRENE al dispositiu APRENE2.

Validacion del nivèl C1 d'occitan :

Es obligatòri de validar lo nivèl Cèrt en occitan que correspond al nivèl C1 del CECRL per poder validar l'annada d'APRENE2 e per venir regent(a) adralhat(da).

Validacion de l'annada APRENE2

Es prononciada cada an a l'acamp del Conselh d'Administracion d' APRENE de debuta de julhet a la vista dels dos bilanç entresenhats e signats : aquel de la Federacion sus "S'associar per far escòla" e aquel de l'establiment APRENE.

APRENE avisa lo regent APRENE2 de son accession a l'estatut «regent adralhat» a la seguida del CA.

Rencontres APRENE2

Long de l'annada : de rencontres de totes los de la còla APRENE2 son organizats per afortir la lenga occitana, per ajudar a la cooperacion e al caminament pedagogic e per seguir lo portfolio d'APRENE2.

Lo cursus d'un calandrin

La formacion que mena al títol de « regent(a)-professor(a) d'escòla Calan-dreta » es

- ***Calandrin(a) de primièra annada : APRENE1***
- ***Regent(a) APRENE2***

  Aquelas doas annadas, las coneisses ara que ne venes de legir lo debanament.
- ***Master ISLRF / INSPE CORTE (2021-2022)***
  Master MEEF
- ***Calandrin(a) PEE (Professor(a)s de las escòlas estagiaris)***

L'annada de PEE acaba la formacion iniciala de regent de las Calandretas.

Es tanben l'annada de validacion professionala del concors de P.E. segon los tèrmes dels tèxtes oficials.

L'objectiu d'aquela annada es d'aprigondir l'analisi de las practicas pedagogicas e didacticas en classa.

L'ais principal de l'annada pòrta sus un projècte a amira cooperativa. La validacion dels moduls de formacion se fa sul portfolio PEE.

Los professors d'escòlas estagiaris an una classa a mièg temps pendent l'annada escolara que seguís lor capitada al concors. APRENE organiza los moduls de formacion per fin de poder questionar, aprigondir e melhorar lor practica pedagogica.

***Tres dispositius validants** :*

1 - de visitas de classas :

Los paissèls ajudaires fan una visita als professors de las escòlas estagiaris dins lor classa dos còps al mens pendent l'annada escolara, e redigisson un compte-rendut de visita aprèp caduna.
La primièra visita se ten pendent lo mes d'octòbre. Lo paissèl ajudaire-tutor del Professor d'Escòla Estagiari i participa.

Lo compte-rendut de visita detalha los elements de discussion evocats a prepaus de la classa : la disposicion espaciala, l'emplec del temps, las aisinas, los afichatges, lo quasèrn-jornal, las fichas de preparacion.... Retraça las sesilhas observadas dins la classa e avalora lor coëréncia, lor debanament, l'actitud dels enfants e de l'ensenhaire pendent cada sesilha, la lenga orala e escricha dins la classa.
La discussion que seguís la visita ten compte del referencial de competéncias e del trabalh d'escritura reflexiva demandada al professor d'escòla estagiari. De demandas, de dralhas de trabalh e de proposicions d'observacion dins de classas concluan lo compte-rendut.

Aprèp la primièra visita, en cas que de dificultats grèvas rencontradas pel professor d'escòla estagiari sián constatadas, un dispositiu d'alèrta poirà èsser mes en plaça per l'establiment APRENE, en ligam amb las autoritats concernidas.
Aquel dispositiu metriá en plaça un seguit refortit, amb de visitas suplementàrias.

Los Professors de las Escòlas Estagiaris demòran en contact amb lor tutor tot long de l'annada, aquel tutor pòt èsser menat a passar mai de temps dins sa classa o en acompanhament especific.
La segonda visita regulara, dins la classa ont ensenha lo professor estagiari, es programada al mes de març. Es fisada a un binòm de paissèls ajudaires.
Aquela segonda visita, a la vista del compte-rendut de la primièra, mesura los progrèsses e las evolucions dins lo mestritge de la classa pel professor d'escòla estagiari e poirà contribuir a preparar lo passatge de l'inspector de l'Educacion Nacionala, se ne vira.

2 - Un trabalh d'escritura :

Dos vectors caracterizan l'annada de formacion PEE a l'establiment APRENE :
- l'aprigondiment de l'aquisicion o lo refortiment de las competéncias previstas al referencial ;
- una progression dins lo mestritge d'una escritura reflexiva necessària a l'analisi, per l'ensenhaire el meteis, de sa practica professionala.

L'escritura reflexiva e analitica aprèp la classa, escritura « post-classa », demanda un esfòrç d'assimilacion e un entraïnament tecnic e pedagogic real : presa de nòtas, analisi de comportaments, trabalh en grops de paraula, lectura de monografias.

Lo trabalh d'escritura reflexiva centrat sus las practicas de classa tant coma es demandat pendent l'annada de P.E.E. (Professors des las Escòlas Estagiaris) ten compte de tot aqueste caminament.

Perlonga e completa la reflexion e la recèrca menada long de las annadas A1 e Masters 1 e 2. Lo subjècte es causit pel professor d'escòla estagiari. S'agirà d'analisar una practica de classa o d'aprigondir una problematica ja abordada en Master.

La forma d'aqueste trabalh dèu èsser adaptada a l'amira cooperativa del document : escrit a prepaus d'una practica de classa, trabalh analitic, enquista commentada, en ligam amb de formacions continuas o un dels 7 camps d'estudis e de recèrca d'APRENE[12] , trabalh d'amassatge e de mesa a disposicion cooperativa de material per las classas, montatge video, o sonòr.
Lo luòc d'elaboracion d'aquestes escriches es tot naturalament lo portfolio.

3 – cinc moduls per aprigondir

Los 5 moduls son definits per cada PEE en foncion de lor percors pedagogic professional.

● ***modul 1 :*** *programa multilingue « Familhas de Lengas » en referéncia a la carta Calandreta.*

● ***modul 2 :*** *mesa en òbra de las competéncias requesidas en referéncia al certificat informatic e Internet de l'ensenhament superior de nivèl 2 « ensenhaire ».*

● ***module 3 :*** *lenga occitana per ensenhar en immersion : preparacion del C1 occitan del CECRL.*

● ***module 4 :*** *aprigondiment de practicas (tecnicas, institucions, didactica) alternant observacions en classa, cèrcas e produccion de material, en ligam amb los besonhs definits en debuta d'annada.*

● ***module 5 :*** *projècte a mira cooperativa.*

La validacion de l'annada, per çò que concernís l'establiment APRENE resulta d'un trabalh collegial plaçat jos l'autoritat de son director.

Es lo paissèl ajudaire-tutor que signa la ficha d'avaloracion del PEE.

Lo rector de cada acadèmia, sol, arrèsta la decision finala de validar o pas l'annada de PEE, a la vista del rapòrt. Quand valida, publica un arrestat que constata l'inscripcion sus la tièra d'aptitud a las foncions de professor d'escòla.

[12] Immersion, Pedagogia institucionala, Istòria, Matematicas, Familhas de Lengas, Aprendissatges non conscients, Patrimòni Comun Immaterial

Lo cursus d'un calandron

Calandreta : l'aventura es dins la classa.

Per de rasons d'eficacitat lingüistica, l'intrada normala dins una Calandreta a de se passar entre l'anniversari dels dos ans e lo de quatre ans d'edat. Delà, l'inscripcion ven excepcionala.
L'occitan comença tre la pòrta de dintrada dins l'escòla, ont la deïxi remplaça la revirada. Fins a la fin del C.P es l'occitan sol que fa escòla.

Calandreta causiguèt tre sa començança de pausar coma una règla que los calandrons, long de lor cursus escolar, aurián lo benefici d'una granda coeréncia pedagogica de classa en classa. Valent a dire que los regents de las Calandretas acceptan una linha pedagogica comuna (cf. Carta de las Calandretas).

Ensenhament de primièr gra

Lo còde de l'educacion (Article L.442-1) protegís lo caractèr pròpri especific de Calandreta. Los programas e objectius dins las Calandretas son en acòrdi amb las instruccions oficialas de l'Educacion Nacionala talas coma resultan de la lei de 2005, dins lo respècte del caractèr pròpri especific de Calandreta (Còde de l'educacion aticle L. 442-5).

Cicle 1, objectiu màger: PARLAR!

[Pichòta Seccion 1 (2 ans) e 2 (3 ans), puèi Mejana Seccion de la mairala (4 ans) e granda seccion(5 ans)]
En cicle 1, l'occitan es la lenga unenca de l'escòla e de la classa.
La tòca del cicle 1, es que los calandrons vengan totalament bilingües a l'oral, tant coma possible abans de saber legir. Cada calandron, al acabada del cicle 1, a de saber parlar realament en occitan. Es la condicion per que lo benefici cognitiu del bilingüisme aboriu siá a son pus mai. En mai d'aquò es una necessitat per que los mainatges entamenen l'aprendissatge de la lectura e de l'escritura en occitan dins de condicions optimalas. Cossí aprene de legir amb una lenga que parlam pas?
Los regents de las classas de cicle 1, " PARLAN LA CLASSA[13] ", e aital prepausan als mainatges l'INPUT necessari per qu'aprengan a parlar efectivament l'occitan d'un biais natural, mercé l'immersion lingüistica. Aculhisson e valorizan (renforçament positiu) la produccions primièras dels drollets. Practican lo modeling.

[13] Expression per exprimir aquel biais particular dels regents de cicle 1 que dison amb de mots tot çò que fan amb de gèstes. Un pauc coma un comentator de ràdio que fa viure un rescontre esportiu.

Pasmens e per anticipar lo cicle 2, la classa de cicle 1 viu en immersion dins l'escrich. L'escritura es plan presenta suls afichatges e lo(a) regent(a) a costuma de legir a votz nauta dins la classa.

Cicle 2, objectiu màger: LEGIR !

[Cors Preparatòri (6 ans), Cors Elementari de 1a annada (7 ans) e Cors Elementari de 2a annada (8 ans)]

La tòca del cicle 2 es l'aprendissatge dels fondaments del saber de nòstra societat: escriure, legir e comptar. Aprenèm de legir pas qu'un sol còp dins la nòstra vida: aprèp adaptam nòstre saber-legir a d'autras lengas. Çò pesuc amb la lectura es de poder associar los tres « S » : un signe, un son e un sens. Començar per escriure ajuda, de còps que i a. Mas de tot biais partir sempre del viscut e de la paraula de l'enfant, aquò fa sens!

Lo començament dels aprendissatges de l'escritura e de la lectura, plan encaminat per l'immersion dins l'escrich en cicle 1, se fa tot en occitan, long de las doas primièras annadas del cicle.

Un còp los fondamentals en escritura, lectura, calcul, correctament aquerits en òc (cenchas de color), un ensenhament en francés pòt començar en cors de segonda annada del cicle 2, amb 3 oras de francés per setmana donats en principi per lo regent de lengas de l'escòla. Aquel biais ajuda los mainatges a estructurar lors aprendissatges e limita la mescladissa entre las doas lengas.

Cicle 3, objectiu màger : ESCRIURE !

[Cors Mejan de 1a 1èra (9 ans) e de la 2a annada (10 ans), e sièisena.]

Al cicle 3, lo calandron aprigondís e automatiza sas competéncias de basa:

- Ven pus biaissut e mai rapid en escriture e en lectura, legís lèu e sovent, sap se cercar d'informacions, pòt compausar un tèxt, siá narratiu, siá d’una autra mena.
- Desvolopa sas competéncias en calcul, numeracion, operacion, geometria e mesuras.
- Descobrís qualques disciplinas:

La tecnologia, ont fabrica d'objèctes-aisinas en tres dimensions a partir d'un plan en doas dimensions.

L'istòria que li demanda de se reperar dins los tempses passats e de los se representar.

La Geografia qu'exigís d'establir una relacion coerenta entre los païsatges reals en tres dimensions e las mapas en doas.

Las sciéncias de la vida e de la tèrra que menan al marchament scientific ont cal pausar una ipotèsi e neutralisar pas qu'un element per validar o invalidar l'ipotèsi iniciala...

Lo francés s'ensenha en cicles 2 e 3 segon lo volum orari definit per la Carta. Lo concèpte de palancas fa sens per estructurar las activitats de francés : lo regent cargat del francés es mai que mai regent de lengas.

Familhas de lengas e Musicas de las Lengas, programas de l'Institut Latinitas :

Tre 1988, las Calandretas an experimentat de dralhas per anar del bilingüisme precòç cap al plurilingüisme. Mai que mai amb las autras lengas romanicas. Tre 1994, dins lo protocòl d'acòrdi signat entre l'Estat e la Confederacion Calandreta, un paragraf mençonèt lo programa didactic dich "dobèrtura a las lengas romanicas". En 1996, s'organizèt lo primièr estagi Familhas de Lengas titolat "Qual ten las lengas, ten las claus". La Confederacion creèt l'Institut Latinitas per desvolopar aquel programa didactic.

Totes los calandrons dels cicles 1, 2 e 3 benefician dels programas Musicas de las lengas e Familhas de lengas, doas dralhas didacticas eissidas del collòqui Latinitas de Besièrs en 2000.

APRENE
ESTABLIMENT D'ENSENHAMENT
SUPERIOR OCCITAN

Acabada

Aqueste document a l'ambicion de t'entresenhar a prepaus de çò que vas viure e APRENE en APRENE1 amb l'ajuda de l'establiment APRENE. Te vòl assabentar tanben sus çò mai fondamental de Calandreta.
Demòra quicòm que ditz pas : lo gaug aquel qu'auràs al portar un projècte nòu e bèl coma lo de Calandreta. La jòia de bastir quicòm pels mainatges amb l'occitan al centre. Lo plaser de parlar la lenga nòstra e de l'espandir...
Te ditz pas nimai los agaches dels calandrons, sas paraulas... E tant e mai !

Esperam que trobaràs la tieuna plaça de calandrin a Calandreta. Que t'i sentiràs a l'aise.
E qu'i vendràs portar tot çò qu'as de mai ric e de pus positiu !
Mas esperam tanben que dintraràs dins una logica de trabalh personal per te melhorar, e te demandam, tre ara, de far l'esfòrç de melhorar tos ponches febles!

Vaquí per acabar qualques frasas tiradas de la pensada collectiva del movement :
« Tant val escarraunhar un pauc la lenga puslèu que de se calar, pr'amor que lo que se cala tua la lenga, mentre que lo que l'escarraunha fa pas que la nafrar...»
Aquò pausat, te demandam de t'acontentar pas d'un occitan aproximatiu. Es, e demorarà tostemps, important de trabalhar la qualitat de ta lenga.

Cap de parent es pas obligat de marcar lo mainatge a Calandreta. En far de son enfant un calandron, aqueles parents nos fisan çò qu'an de mai car per eles. Alavetz devèm far una escòla qualitatosa e umana.
Volèm pas far una escòla ont los mainatges viscan la paur, l'obligacion fèra, la constrencha.
Per qu'una Calandreta qualitatosa espelisca, cal una associacion fòrta e una còla pedagogica fòrta tanben. S'associam entre benevòls e personal salariat de Calandreta per endreiçar una escòla de biais. Cadun i a una plaça precisa, mas en tot poder comptar suls autres ! S'associam, trabalham en còla, sabèm trabalhar collectivament. Mas a l'encòp, la tòca de Calandreta es pas de sosténer d'adultes en dificultat o de bailar de trabalh a mond. Cada adulte pòrta lo projècte, a Calandreta. Cadun i es militant de l'escòla e de la lenga. A mai tu...

Bona annada d'APRENE1 a tu e ...

bon vam!

Maj 07/2021